
[2020-85-RE](#)

Causa 2020-85-RE

(Esteve Estefanell c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 563-2020. Recurs d'empara

Aute del 15 de març del 2021

BOPA núm. 36, del 24 de març del 2021

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, l'1 de març del 2021, per la representació processal de la Sra. Magdalena Esteve Estefanell, mitjançant el qual interposa un recurs de súplica contra l'aute del Tribunal Constitucional del 17 de febrer del 2021 sobre la inadmissió a tràmit de la causa 2020-85-RE;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment els articles 38 i 89.2;

Vist l'aute esmentat del Tribunal Constitucional del 17 de febrer del 2021;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Joan Manel Abril Campoy;

1. Arguments de la recurrent

- La recurrent en súplica considera, en primer terme, que sí s'ha produït una vulneració del dret a un judici de durada raonable, perquè durant un any no ha tingut contacte amb el seu fill i s'ha hagut de practicar una nova exploració judicial que només s'ha pogut realitzar sobre la filla, a l'haver assolit el fill la majoria d'edat.

- Respecte dels drets a la jurisdicció i a la defensa, entén que també aquests han estat vulnerats, perquè si bé la deficiència va ser restaurada per la Sala Civil, aquesta decisió es va prendre molts mesos després de la suspensió de la pàtria potestat.

- En relació amb el dret a un procés degut, al·lega que la menor no havia tingut coneixement efectiu

de totes les mesures que es pretenien adoptar envers ella, quan hauria d'haver estat efectivament escoltada i, per contra, no s'ha parat atenció a allò que la menor desitja.

Quant al fill -actualment major d'edat- s'han d'analitzar els fets succeïts en el moment en què era menor i en aquest cas ni tan sols es va realitzar una audiència, sense que consti cap informe en les actuacions que desaconselli aquesta mesura, de manera que es vulneren diversos drets dels menors que haurien d'haver estat protegits pel Ministeri Fiscal.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que consideri aquest recurs de súplica formulat, que admeti a tràmit el seu recurs d'empara i que, en el seu dia, dicti sentència estimant les seves pretensions.

2. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

2.1. Aquest Tribunal Constitucional s'ha pronunciat en reiterades ocasions sobre la naturalesa i la funció del recurs de súplica (veg. p. ex. les causes 2012-29-RE, 2013-24-RE, 2014-38-RE, 2016-11-RE, 2016-59-RE, 2018-3-RE, 2018-7-RE, 2018-19-RE, 2020-6-RE, 2020-40-RE, 2020-44-RE, i, més recentment, 2020-70-RE i 2020-75-RE).

2.2. D'acord amb la jurisprudència constant del Tribunal Constitucional, l'acceptació d'un recurs de súplica està condicionada per la presentació, per part del recurrent, d'elements de fet o de dret que no hagin pogut ser tinguts en compte en la decisió constitucional impugnada.

2.3. Pel que respecta a la vulneració del dret a un judici de durada raonable, l'aute d'inadmissió a tràmit del 17 de febrer del 2021 impugnat va examinar el cànon de constitucionalitat en relació amb aquesta pretesa vulneració i, de conformitat amb la complexitat de l'afer, l'actitud processal de les parts, i el temps que els tribunals de la jurisdicció ordinària destinen a la resolució d'aquests tipus d'afers, va concloure que no s'havia produït la vulneració al·legada. Ara, mitjançant el recurs de súplica i sense aportar cap element fàctic o jurídic, la recurrent pretén imposar el seu criteri en relació amb aquest aspecte, la qual cosa comporta el refús del motiu de recurs.

2.4. Quant a l'eventual vulneració dels drets a la jurisdicció i a la defensa, l'aute esmentat d'aquest Tribunal, en el seu punt 3.2, va precisar quin era l'objecte del recurs d'empara, quan va afirmar que : *"Aleshores, només poden integrar els motius d'un recurs d'empara els pronunciaments de la resolució judicial ferma del Tribunal Superior de Justícia que lesionin els drets reconeguts en els capítols III i IV del títol II de la Constitució, amb excepció de l'article 22. Per tant, les impugnacions de pronunciaments de resolucions judicials de la Batllia només poden ser objecte de recurs d'empara de manera indirecta, en tant que són ateses o no per la resolució judicial del Tribunal Superior de Justícia, però no poden integrar de manera directa motius del recurs d'empara. En aquest sentit, l'examen del recurs d'empara s'ha de limitar als pronunciaments de l'aute del 30 de novembre del 2020, dictat per la Sala Civil"*.

Per tant, si l'eventual vulneració va ser restaurada mitjançant els recursos ordinaris, i per part de la resolució judicial de la Sala Civil, la recurrent no pot aduir que va ser la decisió de la Batllia aquella que va vulnerar els seus drets fonamentals a la jurisdicció i a la defensa, quan aquests han estat restaurats per la jurisdicció ordinària.

Aquesta qüestió va ser tractada a bastament en el punt 3.4 de l'aute d'inadmissió a tràmit, sense que

s'aportin nous elements fàctics o jurídics en relació amb aquest aspecte.

2.5. Finalment, la recurrent insisteix també en la vulneració del dret a un procés degut tant respecte de la seva filla com del seu fill.

Pel que fa a la filla, afirma que aquest Tribunal no ha prestat atenció a allò que ella desitja, ni ha estat efectivament escoltada, ni coneixia totes les mesures que es pretenien adoptar.

En l'aute impugnat ja es va advertir de la no coincidència entre la voluntat del menor i el seu interès, a més que es va posar en relleu (punt 3.6) que s'havia de diferenciar l'exploració d'un menor del seu dret a ser escoltat i que els fets provats, combatuts per la recurrent sense l'articulació de nous mitjans de prova, evidenciaven que la menor coneixia l'abast de l'actuació judicial en relació amb la seva esfera personal i patrimonial: "*Respecte de la vulneració del dret a un procés degut derivada del fet que la menor no hauria estat mai informada de les mesures que es pretenien adoptar, de la seva durada, del seu contingut i dels seus drets, com exigeix l'article 77 de la Llei qualificada de dret dels infants i els adolescents, i del fet que aquesta no hauria estat escoltada, s'ha de recordar que l'article 36.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional possibilita aportar els documents que acrediten els elements de fet que s'al·leguen, així com els mitjans de prova pertinents, i que l'article 91.1 d'aquesta mateixa Llei estableix que "Sens perjudici d'allò que disposa l'article 35.2 d'aquesta Llei, el Tribunal considera fets provats els que figurin amb aital caràcter a la causa recorreguda.*

Dins d'aquest context, sense perjudici de la diferència que existeix entre l'exploració d'un menor com a mitjà probatori i el dret a que sigui escoltat, quan aquest ho sol·licita, com a dret que pertany a tot menor davant de les Administracions i dels Tribunals, si s'examina el fonament de dret segon in fine de l'aute de la Sala Civil, objecte d'aquesta empara, ressurte que la Sala Civil mateixa afirma que "en l'exploració duta a terme per aquest Tribunal vàrem constatar que R. coneix perfectament l'objecte d'aquest procediment en relació a la seva situació personal i familiar".

I, pel que fa al fill, la Sala Civil no va efectuar cap pronunciament respecte d'ell, ja que havia assolit la majoria d'edat, de manera que, en ser l'objecte del recurs d'empara l'aute d'aquella Sala, aquesta no havia pogut vulnerar de cap manera els seus drets fonamentals i, per tant, les consideracions que efectuava en el seu recurs es trobaven òrfenes de contingut constitucional i, ara, en seu de súplica, han de decaure per insistir en el mateix aspecte sense l'aportació de cap element de fet o de dret nou.

2.6. Per consegüent, la representació processal de la recurrent, com ja s'ha exposat separatament per cada motiu del recurs, no ha aportat cap element de fet o de dret nou, i com que les condicions d'admissibilitat de la súplica no es troben reunides, aquest recurs de súplica ha de ser desestimat.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. Desestimar el recurs de súplica formulat per la representació processal de la Sra. Magdalena Esteve Estefanell contra l'aute del Tribunal Constitucional del 17 de febrer del 2021 sobre la inadmissió a tràmit de la causa 2020-85-RE.

2. Notificar aquest aute a la representació processal de la recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 15 de març del 2021.

Josep-D. Guàrdia Canela
President

Jean-Yves Caullet
Vicepresident

Joan Manel Abril Campoy
Magistrat

Dominique Rousseau
Magistrat